

VVJ beducht voor verschraving en banenverlies na Corelio-Concentra-deal
Nieuwe cao bij *De Tijd*
Faillissement *De Lloyd* had kunnen vermeden worden
Raad voor de Journalistiek publiceert richtlijn over digitale archieven en privacy
En donkere wolken boven de IFJ

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 169 - 4 juli 2013 - verschijnt maandelijks - v.u. Pol Deltour, Huis van de Journalist, Zennestraat 21, 1000 Brussel

Concentra-ceo Marc Vangeel
en Corelio-ceo Luc Missorten:
historisch fusie-akkoord in de Vlaamse pers

(Foto Jonas Roosens /Belga)

UIT DE VVJ

Ode aan Lisbeth	3

ACTUEEL

Megafusiedeal tussen Corelio en Concentra	4
VVJ bezorgd over werkgelegenheid en diversiteit	5
Hoofredactie Belga is echte schopstoel	5
Nieuwe journalisten-cao bij <i>De Tijd</i>	6
Prijsregeling voor journalisten op luchthavenparkings	6
Faillissement <i>De Lloyd</i> had kunnen vermeden worden	7
<i>Sportspress.be</i> viert honderdjarig jubileum	8-9
Vlaamse uitgevers verduidelijken charter plagiaatverbod	12
Verkiezing IFJ-voorzitter verliep niet volgens het boekje	14

SCHEEF BEKEKEN

4

IN GESPREK

Jacqueline Goossens is thuis in New York	10-11

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

Richtlijn over digitale archieven en privacy	12
TV Oost schond het recht op vergeten van de heer P.	13

ONDER EMBARGO

15

OPROEP

Nieuwe aanbevelingen voor de berichtgeving over zelfdoding	16

De nieuwe Erkeningscommissie is aan het werk gegaan. Zij moet de komende vier jaar de erkenning van beroepsjournalisten, gebaseerd op de wet van 30 december 1963, in goede banen leiden. Raymond De Craecker is opnieuw voorzitter, Gie Van Roosbroeck secretaris.

Op de foto van links naar rechts: Wim Willems (hoofredacteur VRT), Frans Wauters (gepensioneerde VUM), Eric Vercruyssen (gepensioneerde Belga), Martine Joos (administratief secretaresse), Ann Driessen (freelance), Sven Van Damme (bedrijfsjurist VMMA), Raymond De Craecker (gepensioneerde Het Laatste Nieuws), Geert Steurbaut (secretaris-generaal Corelio), Gie Van Roosbroeck (Gazet van Antwerpen), Lukas De Vos (VRT-radio), Hans Vandendriessche (nieuwschef Belga), Frank Vanhove (coo Think Media), Werner Smeuninx (redactiemanager Concentra), Firmin De Maitre (actief gepensioneerde persfotograaf).

Niet op de foto: Wouter Bruyns (journalist VTM), Jan Van Maele (freelance) en An Brouckmans (hoofredacteur Vitaya).

(Copyright foto Erkeningscommissie)

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Manu ADRIAENS
Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Huis van de Journalist
Zennestraat 21
1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40
Fax 02/777.08.49
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes printing
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-printing.be

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

ODE AAN LISBETH

Straks, op 1 september, gaat Lisbeth Moons – ‘onze’ Lisbeth – met pensioen. Het VVJ-secretariaat verliest daarmee een pijler van formaat. Voor talloze journalisten was Lisbeth de naam, het gezicht of de stem die hen met de beroepsvereniging verbond. Vanaf nu komt die rol Marleen Sluydts en Cathy Pletinckx toe.

Omzeggens 22 jaar geleden begon ze eraan. Het (toen nog uitsluitend federale) AVBB-secretariaat viel plotseling zonder administratieve kracht, Lisbeth reed het gat snel dicht. Het eerste onthaal van journalisten, het beheer van de databanken, het bijhouden van de rekeningen en zoveel meer: het werk dat Lisbeth verzette – en de wijze waarop – wekken enkel bewondering en veel dank.

We gaan Lisbeth missen. Van een bezige bij gesproken. Altijd had ze iets om handen, en steeds stond ze klaar om anderen bij te springen. Lisbeth liep letterlijk wat af, de hele dag door. Van ons kantoor naar dat van de Franstalige collega's van de AJP. Vandaar naar de voordeur om iemand binnen te laten. Vandaar weer naar de keuken om koffie te halen. En telkens ook weer in quasi-looppas terug.

Voor mensen als Lisbeth is het woord attent uitgevonden. Van zowat iedereen in huis kende ze de verjaardag uit het hoofd. Voor elk VVJ-lid dat het tijdelijke voor het eeuwige wisselde, had ze een kaartje aan de nabestaanden klaar. En van talloze journalisten wist ze zo te zeggen waar ze wonen. Leuk meegenomen: op die manier wisten we vaak vroeger dan anderen dat zich ergens een nieuw journalistenkoppel had gevormd.

Zelden of nooit zagen we haar eens boos. Aan telefoon: keer op keer de minzaamheid zelve. Altijd opnieuw met zo veel bijna moederlijk geduld die uitleg – over het stagiairsstatuut, de voordelen van een erkenning, hoe in te loggen op onze databank, en wat te doen bij pensioen...

Nu ga je zelf met welverdiend pensioen, Lisbeth. Bedankt voor alles. Aan Marleen – intussen ook al tien jaar aan de slag bij ons – en Cathy om de winkel nu over te nemen. Maar met een winkel die jij zo goed liet draaien moet dat zeker lukken.

Pol Deltour

Nationaal secretaris

De Raad van Bestuur van de VVJ zette Lisbeth alvast in de bloemetjes (foto Lieven Van Assche)

HOE STERK ZIJN DE BINNENMUREN VAN HET MEDIAHUIS ?

Pol Deltour

Corelio en Concentra zullen in Het Mediahuis, hun pas opgerichte joint venture, wellicht snel de binnenmuren tussen de betrokken kranten slopen. De vraag is dan niet of, maar wanneer en in welke mate er journalisten hun werk zullen verliezen.

Zowel Luc Missorten, ceo van Corelio, als Marc Vangeel, zijn evenknie bij Concentra, haastte zich afgelopen week om te beklemtonen hoe complementair hun beide mediabedrijven zijn. En dat er dus niet meteen voor een *tabula rasa* aan de ene noch de andere kant moet worden gevreesd.

De uitgevers hebben tot op zekere hoogte een punt. Zo is *Het Nieuwsblad* als krant vooral sterk in West- en Oost-Vlaanderen, *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* hebben hun eigen, voor de hand liggende afzetgebied. Op een personeelsvergadering zei Marc Vangeel: "We zouden wel volslagen idioten zijn als we de eigenheid van onze kranten niet zouden bewaren. Dat maakt net onze sterkte uit als groep."

De complementariteit zit ook elders. Corelio als bedrijf heeft bijvoorbeeld heel wat te bieden op het vlak van digitale uitgeeftechnieken. Terwijl Concentra dan weer een pak meer expertise en ervaring heeft in lokale advertentiewerving.

Een complete *walk-over* wordt de verkapte overname door Corelio door Concentra dus niet. In Groot-Bijgaarden maken ze zich zelfs boos wanneer het verhaal van *Het Volk* wordt opgediept, de krant die de toenmalige VUM in 1994 opkochte en veertien jaar later opdoekte. "*Het Volk* en *Het Nieuwsblad* waren hetzelfde type krant", aldus Luc Missorten. "*Het Nieuwsblad*, *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* zijn wel degelijk complementair."

Toch zitten er, na de al aangekondigde rationalisering en de ondersteunende diensten, ook synergieën op de redacties aan te komen. Bijvoorbeeld op de regionale redacties. Wat wordt het lot van de Antwerpse lokale correspondenten van *Het Nieuwsblad*, om maar iets te noemen. Zelf lijkt *Gazet van Antwerpen* ervoor gewonnen om in de nieuwe constellatie

een rol van loutere stadskrant te gaan vervullen. Het (Kempense) ommeland zou dan aan *Het Nieuwsblad* kunnen worden gelaten. Hoe dan ook sneuvelen in dat scenario jobs. Wat met de nationale berichtgeving in de diverse titels? En de sportberichtgeving? Marc Vangeel zelf lichtte al een tipje van de sluier: "Het zou inderdaad toch te gek zijn om nog zes sportjournalisten van de nieuwe groep naar een thuismatch van Anderlecht te sturen."

Pro memorie: nu zijn er voor die berichtgeving al talloze overnames binnen elke partner: tussen *De Standaard* en *Het Nieuwsblad* en tussen *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg*. Dat maakt de stap naar nieuwe redactionele synergieën een stuk makkelijker. Niet dat het fenomeen tot hen beperkt blijft overigens. Ook in de schoot van De Persgroep doet *De Morgen* al langer dan vandaag een beroep op kopij van *De Tijd* voor zijn economisch-financieel nieuws, op kopij van *Het Laatste Nieuws* voor de sport, en op kopij van *De Volkskrant* voor buitenlands en cultureel nieuws.

Het lijdt weinig twijfel dat freelance journalisten opnieuw het eerste slachtoffer zullen zijn van komende herstructureringen. De voorbije vijf jaar kostte de mediacrisis zowat vierhonderd Vlaamse beroepsjournalisten hun erkenning, en dat waren in hoofdzaak zelfstandigen. Dat is dan nog buiten de grote groep zelfstandige journalisten in bijberoep gerekend, die in ruime mate mee tekenen voor regionale, sport- en cultuurberichtgeving.

Voorlopig wil geen enkele bedrijfsverantwoordelijke meer duidelijkheid geven over de gevolgen van de fusie voor het personeel. Dan heet het plots ontwijkend dat "eerst het groen licht van de Raad voor de Mededinging moet verkregen zijn". Maar dat die gevolgen aanzienlijk zullen zijn, laat zich vrezen.

SCHEEF BEKEKEN

"Er zullen geen titels verdwijnen. *Het Volk* en *Het Nieuwsblad* waren twee titels die sterk waren in dezelfde regio. Onder Het Mediahuis zullen heel verschillende, complementaire titels actief zijn. (...) We zullen zelfs nog beter kunnen investeren in het lokale, het regionale, waarin we dan nog meer kunnen excelleren."

Marc Vangeel, ceo van Concentra, in *Gazet van Antwerpen* van 27 juni 2013

"Voor de lezers van *Het Nieuwsblad* is dit een goede zaak."

Luc Missorten, ceo van Corelio, in *Het Nieuwsblad* van 27 juni 2013

"Voor de lezers van *De Standaard* verandert er niets."

De Standaard-hoofdredacteur Karel Verhoeven in *De Standaard* van 27 juni 2013

"Wat is het alternatief? Titels die verdwijnen, waar sta je dan met je pluriformiteit? Of wat als een buitenlandse groep de hand legt op die titels, zijn we dan beter af?"

Hilde Van den Bulck, professor Mediastudies UA, in *De Morgen* van 28 juni 2013

"Mediaconcentraties verschillen toch van andere concentraties. Bij media spelen ook de diversiteit en de democratische functie een belangrijke rol. Als er maar twee spelers overblijven, is een kritiek punt bereikt. Minder dan twee gaat niet, hé."

Katia Segers, professor Mediakunde VUB en voorzitter van de Raad van Bestuur van de Vlaamse Mediaregulator, in *De Morgen* van 28 juni 2013

VVJ ONGERUST OVER FUSIE CORELIO- EN CONCENTRA-KRANTEN

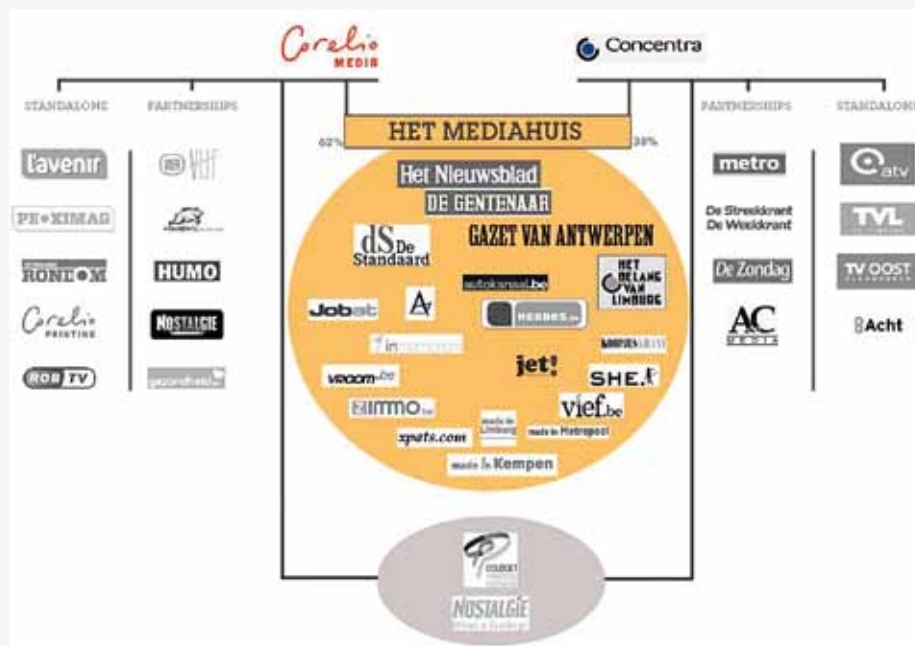
Naar aanleiding van de megafusie van de kranten van Corelio en Concentra, verspreidde de VVJ op 27 juni volgende mededeling.

De Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) neemt bezorgd kennis van het fusieplan dat de mediabedrijven Corelio en Concentra hebben ontvouwd. De kranten *De Standaard* en *Het Nieuwsblad* enerzijds, *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* anderzijds, komen hierdoor terecht onder dezelfde uitgeverkoepel van *Het Mediahuis*.

De VVJ erkent dat de mediasector onderhevig is aan een dubbele crisis: de economische conjunctuurcrisis en een systeemcrisis door de groeiende concurrentie van nieuwe, digitale media. Toch mag dit geen reden zijn om afbreuk te doen aan de kwaliteit en het pluralisme van het nieuwsaanbod. Ondanks de crisis scoren de Vlaamse mediahuizen wel degelijk nog voldoende rentabiliteit, en bovendien kunnen ze in ruime mate een beroep doen op overheidsgeld om te innoveren.

De VVJ zal alles in het werk stellen om te vermijden dat deze fusieoperatie leidt tot ontslagen op redacties. Dit zou de kwaliteit van het nieuwsaanbod fundamenteel hypothekeren. Een degelijke nieuwswaarde kan enkel worden geleverd door voldoende bezette redacties, met goed opgeleide en behoorlijk vergoede journalisten. Dit geldt overigens evenzeer voor de vele freelance journalisten op wie zowel de Corelio- als Concentra-kranten, onder meer voor hun regionale berichtgeving, royaal een beroep doen.

De VVJ zal er tevens op toezien dat niet wordt geraakt aan de eigenheid van de betrokken krantentitels. Ze neemt de directies van Corelio en Concentra op hun woord als deze verklaren dat de redacties onafhankelijk zullen blijven. Zoniet dreigt het pluralisme van de Vlaamse dagbladers verder te worden uitgehouden.

Opnieuw hoofdredacteur weg bij Belga

Opnieuw is bij Belga de hoofdredacteur vertrokken. Dit keer gaat het om Muriel Evrard (42), die sinds 1 september 2011 aan het hoofd stond van de redactie van het persagentschap.

Evrard is de vijfde hoofdredacteur op amper vier jaar tijd die Belga verlaat. Daarmee krijgt het begrip 'schoptoeel' in de journalistiek een nieuwe invulling.

Muriel Evrard lag van in het begin niet echt goed bij iedereen op de Belga-vloer. Haar eerste beleidsdaad was het doorvoeren van een herstructurering, inclusief het ontslag van acht journalisten. Concrete aanleiding voor haar vertrek was een conflict met directeur Egbert Hans over de aanduiding van een nieuwe politieke journalist.

Het gebrek aan continuïteit bij het persagentschap is geenszins naar de zin van het personeel, dat ook de directie op haar verantwoordelijkheid wijst. "Journalisten en redactiebedienden dringen aan op een efficiënte en duurzame oplossing", staat in een mededeling.

De nieuwschefs Hans Vandendriessche en Philippe De Camps treden tijdelijk in de plaats van de vertrokken hoofdredacteur. Aan een taskforce is gevraagd tegen eind juli een nieuw beleidsplan voor het persagentschap voor te leggen.

(PD)

NIEUWE CAO DE TIJD ZET ZWAAR IN OP BONUSSEN VOOR JOURNALISTEN

Pol Deltour

Zelfs de journalisten van de goed draaiende *De Tijd* moeten inleveren. Dat blijkt uit een nieuwe cao, die het personeel op aandringen van de directie zopas heeft goedgekeurd. De klassieke journalistenbarema's worden afgetopt of verdwijnen zelfs. In de plaats komen bonussen die aan zowel het bedrijfsresultaat als individuele prestaties gebonden zijn.

De Tijd doet het goed, daarover is iedereen het eens. De zowel digitale als papieren verkoop van de krant stijgt, en de bedrijfswinst van moederbedrijf Mediafin (dat ook *L'Echo* uitgeeft) bedroeg vorig jaar nagenoeg € 9 miljoen. De combinatie van digitale strategie en een kapitaalkrachtig publiek biedt mooie perspectieven.

Toch duwde algemeen directeur Dirk Velghe vorige week een nieuw beloningsbeleid door voor het Mediafin-personeel. Het mes werd daarbij zwaar op de keel gezet. De klassieke loonstijgingen waren ondanks de goede bedrijfsresultaten onhoudbaar, aldus Velghe. Impliciet vertolkte hij daarmee de aversie van zowat alle mediabazen voor de baremieke beloningswijze die al vele decennia voor journalisten geldt. Op vrijdag 28 juni keurde drie kwart van het Mediafin-personeel het door Velghe voorgelegde beginselakkoord voor een nieuwe cao goed. Eerder had ook de ondernemingsraad zijn fiat gegeven.

Opvallend is de afschaffing van het klassieke journalistenbarema C. Dit diende traditioneel om journalisten met verantwoordelijkheid – chefs en coördinatoren – maar ook collega's met bijzondere verdiensten te vergoeden.

Wat overblijft is barema B, maar dit wordt afgetopt. Voor de eerste vijf dienstjaren wordt er nog normaal verhoogd, dit "om een extra stimulans te bieden voor jongere collega's". Maar daarna evolueert het barema nog maar mondjesmaat. Vooral iets oudere journalisten dreigen dus van een kale kermis thuis te komen. In vergelijking met de klassieke ba-

rema's leveren zij al snel 10 tot 20% van hun wedde in.

Bedrijfsresultaat

Om de pil te vergulden worden bonussen in het vooruitzicht gesteld. Om te beginnen de zogenaamde 'cao 90-bonus', die afhankelijk wordt gesteld van het jaarlijkse bedrijfsresultaat. Zo zou bij een Ebita van € 7,5 miljoen een basisbedrag van € 400 bruto aan elke journalist worden uitgekeerd. Door het gunstige sociale regime (een sociale zekerheidsbijdrage van slechts 13,07%) komt dat neer op € 348 netto. Als de Ebita zou oplopen tot bijvoorbeeld € 9 miljoen, dan beloopt de bonus € 1.000 bruto en € 869 euro. De te behalen Ebitadoelstellingen, waaraan de bonussen zijn gekoppeld, liggen nog niet vast. Ze moeten jaarlijks door de directie in samenspraak met de ondernemingsraad worden bepaald.

Los hiervan reserveert Mediafin nog een enveloppe voor individuele opslagen. Voor 2014 gaat het om € 30.000, in 2016 loopt dat bedrag op tot € 50.000. Volgens welke criteria die som over 'goed presterende' journalisten zal worden verdeeld, wordt niet bepaald.

Nog meegeven dat de nieuwe cao, die op 1 januari 2014 van kracht wordt, de bestaande groepsverzekeringen voor gewaarborgd inkomen en hospitalisatie overneemt. Voor 55-plussers die 4/5 willen werken tot slot biedt Mediafin een bijkomende vergoeding bovenop de RVA-uitkering voor tijdskrediet aan. Voor elke vijf mensen die op die manier 4/5 gaan werken, zou iemand worden aangeworven.

VVJ-info

Faciliteiten voor (beroeps)journalisten op de luchthavenparkings

Luchthaven Zaventem

Vrij parkeren kan gedurende 24 uur op alle parkings, behalve op de Discount Parking en in de Reservation Zone. Met het te betalen ticket en een geldige perskaart (met jaarlijks validatievignet) meldt men zich aan bij de dispatching. Deze is gesitueerd op het aankomstniveau in de parking P 2 (economy parking).

Opgelet: wie zijn ticket zelf afrekent aan een betaalautomaat, kan het bedrag achteraf niet recupereren!

Voor meer informatie: www.interparking.com/brusselsairport

Luchthaven Charleroi

Enkel voor journalisten die een professionele reis maken.

De journalist rijdt binnen op parking P1, de overdekte parking voor aankomst bij de terminal.

Na voorlegging van de perskaart en vermelding van de vluchtgegevens aan de informatiedesk, ontvangt hij/zij een gratis parkeerticket voor de komende 48 uren.

De extra kosten voor langer parkeren zijn voor rekening van de journalist.

Voor meer informatie: www.charleroi-airport.com/nl/pers/parking-procedure/

VLAAMSE
VERENIGING VAN
JOURNALISTEN

DE LLOYD: GEEN AFSCHEIDSNUMMER VOOR DE OUDSTE KRANT VAN VLAANDEREN

Steven Vanden Bussche

Transportkrant *De Lloyd* is op 14 juni voor het laatst verschenen. Vlaanderen verliest daarmee, 155 jaar na de lancering, haar oudste krant. Zestien mensen, onder wie negen journalisten, verliezen hun job. Zelfs een afscheidnummer maken zat er voor hen niet meer in.

De titel klinkt wat oubollig, en velen denken dan ook dat *De Lloyd* tenonder is gegaan omdat ze niet met haar tijd zou zijn meegegaan. Niets is minder waar, zegt Philippe Van Dooren, die eerst 27 jaar journalist en vervolgens nog eens zes jaar hoofdredacteur was van *De Lloyd* en *Transport Echo*. "We stonden juist telkens op de eerste rij om nieuwe technologieën toe te passen. Midden jaren tachtig startten we met minitel, een voorloper van internet. We waren ook de eerste redactie die met computers werkte, en we hadden bij mijn weten ook de eerste digitale lay-out. Als eerste waren we ook interactief aanwezig op het web. En we waren anderen ver vooruit met het doorsturen van artikels van op verre locaties. In 2011 hadden wij al een iPhone versie voor de webartikels, en begin 2012 volgde de Ipad-variant van de krant. Eén ding is zeker: we zijn niet gestorven omdat we niet met onze tijd meegingen."

Een eerste donderwolk verscheen in 1993. Toen werd, na 65 jaar, de eigen drukkerij gesloten. In 2001 nam Deutsche Verkehrsverlag, nu DVV Media Group, de krant over van de Antwerpse rederijen die er eigenaar van waren. DVV was in België al eigenaar van *Transport Echo Magazine*. Philippe Van Dooren: "Een fusie en een personeelsinkrimping waren het gevolg. In maart 2011 volgde er nog een herstructurering. De Franstalige *Le Lloyd* moest worden gesloten, en er kwam een crossmediale formule."

Sindsdien verscheen *De Lloyd* wekelijks. Abonnees kregen toegang tot alle artikels op de site en ontvingen de dagelijkse nieuwsbrief *e-lloyd Plus*. Daarnaast produceerde de redactie de wekelijkse nieuwsbrieven van *Transport Echo* over wegvervoer, multimodaal transport en douane. Vijf keer per jaar kwam daar *De Lloyd magazine* bovenop en zeven keer per jaar verscheen het duidingsmagazine *Transport Echo*.

Loonsverlaging

Philippe Van Dooren: "Ondanks al die inspanningen wisten we dat we in april of mei in liquiditeitsproblemen zouden geraken. Om de dip op te vangen, konden we echter niet rekenen op DVV Media Group, die zelf in zwaar weer verkeert. Bij banken aankloppen zat er evenmin nog in. Door schulden aan het moederbedrijf kampte *De Lloyd* immers met een negatief eigen vermogen. Maar we wilden ervoor vechten. Het personeel ging zelfs akkoord met een loonsverlaging van tien procent."

Volgens de oud-hoofdredacteur waren er echter structurele problemen. "Elke fusie of overname van transportbedrijven betekent minder abonnees en adverteerders. Dat hebben we een tijd opgevangen door de redactieploeg kleiner te maken, door meer in te zetten op efficiëntie en technologie, én door synergieën te creëren met het zusterblad *Nieuwsblad Transport* in Nederland. Maar er zijn ook managementsfouten gemaakt, vooral de laatste drie jaar. Uiteindelijk hadden we één general manager voor België en Nederland, die ook nog eens commercieel directeur was. In volle crisis, terwijl nieuwe inkomsten gegenereerd moesten worden, was hij amper twee dagen per week op de krant."

Het faillissement had vermeden kunnen worden, besluit Van Dooren. Tegelijk vermoedt hij dat het vanuit Duitsland is georganiseerd. "DVV is enkele dagen geleden verkocht, en alle dochterbedrijven die voor problemen konden zorgen, moesten vooraf zelf verkocht of gesloten zijn."

En wat gaat Philippe Van Dooren (56) nu zelf doen? "Ik weet niet of ik nog hoofdredacteur zou willen worden", is het antwoord. "Ik heb heel veel vrijheid gekregen om een krant te maken zoals ik die wou." Schrijven ziet hij zichzelf wel nog doen. "Veel mensen denken dat 'oude' journalisten niet meer meekunnen, maar wij hebben bewezen dat we crossmediaal en medianeutraal kunnen schrijven, met zin voor kwaliteit en dynamiek."

Philippe Van Dooren: 'Het faillissement van *De Lloyd* is vanuit Duitsland georganiseerd.'

EEN EEUW SP

Op 13 juni 1913 zag de Belgische Beroepsbond van Sportjournalisten het leven op een academische zitting in Brussel nam onder meer IOC-voorzitter Jacques Rogge het woord. "Allem zoeken en tasten naar wat moet, kan en mag. Jullie journalistenvereniging moet er toe bijdragen dat juichjournalistiek en verliezers zijn

In het kader van het eeuwfeest publiceerde Sportspress.be een jubileum

SPORTJOURNALISTIEK: BRUG TUSSEN ARENA EN THUISFRONT

David Naert
Voorzitter Sportspress.be

Een honderdste verjaardag is bij uitstek geschikt om terug te blikken op wat was, maar ook om na te denken over wat nog moet komen. Tijdens die honderd jaar hebben we niet alleen een technologische ontwikkeling meegemaakt, maar ook een inhoudelijke. Honderd jaar geleden moest de sport nog knokken voor enkele regels in de krant. Lees maar na wat de directie van *La Dernière Heure* toentertijds vond van een kort sportartikel dat was verschenen: *nous sommes un journal sérieux, nous négligeons le sport, nous n'abrutissons pas nos lecteurs, laissons ça aux imbéciles*.

Hoe zijn de tijden veranderd. Sportjournalisten zijn veelschrijvers geworden. Elke dag weer moeten tientallen pagina's worden gevuld. Te veel pagina's wellicht, te vullen door te weinig mensen. Maar toch: sport beroert mensen, mogelijk meer dan welk ander onderwerp ook. Vaak wordt het tweede katern van de krant als eerste gelezen. De best bekeken tv-programma's zijn meer dan eens sportprogramma's. En zelfs op de radio zorgt het live verslag van een voetbalwedstrijd nog altijd voor luisterpieken waar andere programmamakers enkel kunnen van dromen.

Ook de context is in die honderd jaar steeds weer veranderd. In het begin was er alleen de schrijvende pers. Daar is de radio bij gekomen, en daarna televisie. Zeker met de komst van betaaltelevisie en digitale tv kun je letterlijk alles bekijken wat er in de sport gebeurt. En lukt het niet op tv, dan zoeken we het maar op internet. Een eeuw lang heeft de sportpers zich aan nieuwe technologieën, media en formats aangepast, en de komende eeuw zal dat niet anders zijn.

Onze sportpersbond heeft in die ontwikkelingen een cruciale rol gespeeld. Dankzij de inspanningen van onze voorgangers zijn er bij alle belangrijke wedstrijden perstribunes gekomen, die aan welbepaalde standaarden moeten voldoen. Dat is zo

in het voetbal, maar ook in het basketbal. In het wielrennen hebben we dankzij een professionele samenwerking met de Belgische Wielerbond orde kunnen scheppen in de chaos die er vaak heerste aan de finish.

Partnerships

Maar het werk is nooit af. Onderhandelen over een goeie persparking, zorgen voor voldoende plaatsen op in de perstribune, maken dat er internetverbinding is, ook voor onze fotografen: het is maar een greep uit de bekommernissen waar we ons week na week mee bezighouden.

Dit is, zoveel is zeker, een continu proces. Elke dag worden we geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen en problemen. Daarom hebben we ons, net zoals in ons vak, ook als beroepsvereniging steeds flexibel en constructief opgesteld. Vooral in partnerships met de federaties hebben we de zaken kunnen doen vooruitgaan. Dat proces is misschien niet altijd zichtbaar, maar voor onze leden levert het wel tastbare resultaten op.

Nieuwe uitdagingen komen intussen op ons af. Almaar meer gegadigden dagen op voor gehypte sportevenementen, maar de plaatsen blijven beperkt. Een modus vivendi vinden voor iedereen, met soms erg verschillende behoeften, wordt er niet makke-

lijker op. Maar het kan, met name door het accreditatieproces voor belangrijke sportwedstrijden zelf te blijven beheren. Dat is de beste garantie voor onafhankelijkheid.

Sportspress.be is alleszins klaar om de uitdagingen aan te gaan. Maar dat zal enkel lukken met steun van onze leden. Als we op 13 juni 2113 onze tweehonderdste verjaardag willen vieren, zullen we ons allen – net als onze voorgangers in 1913 – moeten engageren. En daarbij kijk ik toch vooral naar onze jongere collega's.

David Naert: 'Het accreditatieproces voor belangrijke sportwedstrijden moeten we zelf blijven beheren. Dat is de beste garantie voor onafhankelijkheid.' (Foto Geert Vanden Wijngaert)

ORTPERSBOND

slicht. Dag op dag honderd jaar later is dat door opvolger *Sportspress.be* gepast gevierd. aal zijn we opgenomen in de 24/7/365-nieuwseconomie”, zei Rogge. “Dat betekent ook voor sportjournalisten het vak geloofwaardig en gerespecteerd blijft. Want winnaars in de sport zijn echt wel meer waard dan blinde meer waard dan lekkere lynchjournalistiek.”

boek: *100 jaar Sportspress.be: het verhaal achter het verhaal van een eeuw sport.*

VAN APEROCLUBJE TOT KLEIN BEDRIJFJE

Jos Segaert
Secretaris-generaal *Sportspress.be*

Volgens sommigen was de Belgische Beroepsbond van Sportjournalisten bij zijn ontstaan niet meer dan een *aperoclubje* van enkele gezette heren, die als hobby aan sportverslaggeving deden. Dat is wat kort door de bocht. Want toen notaris Fernand Francqué met enkele vrienden op 30 mei 1913 in *Taverne Emile* op het Brouckèreplein in Brussel bijeenkwam voor een lunch, had hij zeker niet louter culinaire bedoelingen.

Notaris Francqué wilde met de nieuwe vereniging de belangen van journalisten bij sportorganisatoren en -federaties behartigen, en voor hen het nodige respect afdwingen. Nauwelijks twee weken later werden de statuten goedgekeurd en werd de BBS/APBJS boven de doopvont gehouden. Toch waren die Brusselse journalisten niet de eersten met hun initiatief. Al in 1896 had een groep Antwerpse wielersfanaten het *Syndicat de la Presse Cycliste Anversoise* opgericht. Dat mondde later uit in het *Antwerps Sportpers Syndicaat* en werd uiteindelijk een onderafdeling – de afdeling Antwerpen-Limburg – van de BBS. Ook hier stonden lokale persbelangen op de agenda.

De prille BBS haalde zijn werkingsmiddelen uit ledenbijdragen, maar ook uit eigen evenementen en de giften van sympathisanten en vermogende (ere)leden. Behalve voor de eigen noden zette de vereniging zich in voor het goede doel. Zo wilde het *Fonds Martougin* in Antwerpen niet alleen de noden van onfortuinlijke collega's lenigen, maar zag het ook een algemene caritatieve taak voor zich weggelegd. Het latere *Fonds Victor Boin* speelde dan weer in op de specifieke behoeften van sportjournalisten die door ziekte of ongeluk in financiële nood verkeerden.

Sportgala

De professionalisering van de BBS kwam er mondjesmaat. Toen het 50-jarig bestaan werd gevierd in 1964 – een jaar

te laat notabene – telde de vereniging 728 leden, onder wie 248 beroepsjournalisten. Vandaag, weer vijftig jaar later, heeft *sportspress.be* 556 beroepsleden en 710 medewerkers. Secretaris-generaal Roger Robberechts combineerde zijn job als sportjournalist bij de *Gazet van Antwerpen* met het – onbezoldigd – secretariaatswerk van de BBS in zijn kantoor in de Jozef II-straat. Hij werd bijgestaan door Gaston Rolin, die na zijn diensturen op het ministerie van Pensioenen de administratie voor zijn rekening nam. Ook gratis.

Met de organisatie van de trofee *Sportman van het Jaar* in 1967, trad de BBS uit de beslotenheid van de eigen beroepskring. Zeker toen het evenement door radio en televisie werd uitgezonden, kreeg het evenement algemene bekendheid, te meer omdat de partners van het eerste uur, het BOIC en het Gemeentekrediet, hun medewerking verleenden. Sinds tien jaar is het sportmarketingbedrijf Golazo de exclusieve partner voor zes trofeeën: *Sportman*, *Sportvrouw*, *Beloofte*, *Ploeg*, *Coach* en *Paralympiër*. Deze worden jaarlijks uitgereikt tijdens een mee door mediapartner VRT uitgewerkt *Sportgala*, dat ruim een miljoen tv-kijkers lokt.

Eind jaren '80 werd de feitelijke vereniging die de BBS was, omgevormd tot een vzw. Dat was meteen de aanzet voor een professionele structuur. Die lijn werd doorgetrokken met de aanwerving van secretaris Geert Paternoster, die eerst deeltijds en vanaf 2000 voltijds in dienst

Cover van het jubileumboek dat door past-president Rik Lamoral werd samengesteld.

kwam. Kort daarna veranderde de BBS-APBJS van naam en werd ze *sportspress.be*. In 2007 werd een appartement aangekocht in Woluwe. De raad van bestuur komt nog steeds tweemaal delijks bijeen en blijft zich inzetten voor de belangen van alle leden. Niet altijd evident, in een samenleving die onder meer door internet en sociale media veel mondiger is geworden en journalisten vaak even kritisch beoordeelt als journalisten de maatschappij.

Jacqueline GOOSSENS: KRONIEKSCHRIJFSTER VAN HET ALLEDAAGSE NEW YORK

Monica Moritz

Jacqueline Goossens (60) heeft zich in New York ontplooid tot kroniekschrijfster van het leven zoals het is in de megalopolis. Achttien jaar lang bezong ze in een wekelijkse column in *De Morgen* het wedervaren van de gewone New Yorker, en ruim drie jaar deed ze dat voor *Knack Weekend*. Vandaag brengt ze haar adoptiestad ook tot leven in gidsen over culinaire en andere bezienswaardigheden.

De Journalist: Je bent een gediplomeerde opvoedster. Heb je dat beroep ooit uitgeoefend?

Jacqueline Goossens: "Voor ik naar Amerika vertrok, heb ik een half jaar in de verzorgingssector gewerkt. Zoals veel journalisten heb ik geen journalistiek gestudeerd. Na mijn middelbaar heb ik me ingeschreven aan de normaalschool in Tielt om onderwijzeres te worden, maar daar ben ik buiten gegooid. Daarna heb ik moraalfilosofie geprobeerd aan de universiteit in Gent, en ook daar kon ik mijn draai niet vinden. Toch wou ik een A1-diploma behalen – vandaag is dat een professionele bachelor – en zo kwam ik in de orthopedagogie terecht met de vage bedoeling iets in de sociale sector te doen."

Journalistiek was dus geen vroege roeping?

"Nee, maar ik heb altijd graag opstellen geschreven (*smakelijke lach*). Mensen observeren en naar hun verhalen luisteren, heb ik ook altijd gedaan. Ik kom uit een werkmansmilieu en daar vind je goeie vertellers. Mijn vader en mijn grootmoeder konden er wat van, niet in mooi Nederlands maar in hun sappig dialect. Later pas, via een omweg, ben ik journalist geworden. Mijn eerste stukken schreef ik toen ik samen met mijn toen nog toekomstige man, journalist Tom Ronse, in 1980 door Tanzania trok. Tijdens die reis hebben we ook besloten om naar New York te verkassen. We hadden geen zin om in België in een 9 to 5 routine terecht te komen. Wat we dan wel wilden, wisten we ook niet goed maar Tom wou in ieder geval de verkiezingscampagne in de VS voor *De Morgen* verslaan. We hebben dus onze valiezen gepakt, een schrijfmachine meegenomen en zijn nooit teruggekeerd."

Hoe ben jij bij *De Morgen* begonnen?

"Ik heb eerst bijdragen geschreven voor de kinderkrant van *De Morgen*, en gaandeweg ook andere stukjes. Maar ik heb pas echt mijn draai gevonden toen ik in de zomer van '93 wekelijks een kroniek begon te schrijven over mijn leven en mijn dagdagelijkse observaties in New York. Toen was er ineens die *klik*. Ik besepte plots dat je vanuit je gewone waarnemingen en ervaringen over uiteenlopende onderwerpen kunt schrijven. Toen was ik vertrokken. Daarom beschouw ik mezelf nog niet als een topjournaliste of een topcolumniste, zeker niet. Niet alle onderwerpen boeien mij. En ik heb vooral veel sympathie voor de underdog. Kijk, in dit restaurant van het luxueuze Waldorf Astoria waar we nu zitten, kun je de wereld ook in al haar tegenstellingen observeren."

Heb je die liefde voor de underdog van thuis meegekregen?

"Zeker, mijn grootouders en mijn vader zouden ook goeie immigranten zijn geweest. Die klaagden nooit en losten hun problemen altijd zelf op. Ik ben ook niet in een conventioneel gezin opgegroeid. Ik was de oudste van vier en toen ik in het derde kleuterklasje zat zijn we allemaal *geplaatst* omdat mijn mama niet voor ons kon zorgen. Ze was ernstig ziek en ik heb haar alleen gekend als psychiatrische patiënte. Mijn jeugd heb ik in een kostschool bij de nonnen doorgebracht. Toch heb ik als kind veel aandacht gekregen van die zusters, en ook van de oudere *pensionairekes* (*lacht*). Klagen over mijn kindertijd hoeft dus niet, want mijn verleden heeft mij later juist geholpen. Altijd dacht ik: niet teveel zeveren, de handen uit de mouwen steken en niet voor de minste scheet naar België bellen! We hebben enorm, enorm ons plan moeten trekken en we hebben ook nooit ofte nooit bij de familie om steun gevraagd. Ik heb het van thuis uit meegekregen om problemen zelf op te lossen en het met weinig te doen."

'Feiten die je noteert moet je checken, en ook van je getuige moet je controleren of de tekst klopt.' (Foto MM)

En daardoor ben je columns over de kwetsbare mensen gaan schrijven?

"Ja, ook al weet ik niet of je dat best zo omschrijft. (*lange pauze*) Mode, interieur, sterren, dat interesseert me alleszins niet. Ik heb oog voor menselijke dingen in steden als New York en Detroit. Dat is een van de hoofdredenen waarom ik hier ben blijven plakken. Tom en ik zijn in een stad komen wonen die zelfs door de overheid was opgegeven. Wijken als Harlem, de Bronx en Brooklyn werden bewust verwaarloosd. Wie het zich kon veroorloven, vluchtte de stad uit. Als journalist kon ik meemaken hoe zo'n stad zich begin jaren '90 herpakte, en dat was fascinerend. De vele sociale problemen in dit land van extreme tegenstellingen, dié boeien mij. Misschien kun je dat 'sociale journalistiek' noemen. Of *human interest*."

Met hard nieuws of onderzoeksjournalistiek heb je geen affiniteiten?

"Nee, Tom was altijd de actualiteitsjournalist, terwijl ik bezig ben met de achtergronden van het alledaagse. Ik pas niet in dat enge journalistieke *vakske*. Ik praat liever met gewone mensen over hun leven. Daarom heb ik ook veel bewondering voor Joseph Mitchell bijvoorbeeld. Of voor Ryszard Kapuscinski, een Poolse journalist die nooit met een tape-recorder op stap ging en alleen namen en feiten noteerde."

Alleen wat in zijn geheugen bleef plakken vond hij belangrijk. Ik ben die werkwijze ook gaan toepassen en het is een goeie methode om columns te schrijven. Een taperecorder leidt de aandacht van de journalist en van de mensen met wie je babbelt af. Kapuscinski geloofde ook niet in journalistieke objectiviteit, omdat een getuige nooit neutraal is. Voor hem is journalistiek altijd partijdig. Maar je moet de feiten die je noteert wel checken natuurlijk, en ook bij je getuige controleren of de tekst klopt."

Je hebt je columns intussen in vier boeken gebundeld.

"Het zijn niet louter bundelingen. Tom heeft die columns helemaal bewerkt en ze in thema's opgedeeld. Zelf heb ik die stukken ondertussen geactualiseerd. Samen met fotograaf Bart Michiels heb ik dan nog *Dit is niet New York* gemaakt, een fotoboek over het New York buiten de klassieke toeristische paden. En vorig jaar heb ik ook nog een reisgids over de stad geschreven."

Je treedt ook op als reisbegeleidster voor lezers van *Knack*.

"*Knack* vraagt me een keer per jaar om lezersreizen te begeleiden, maar verder ben ik geen reisbegeleidster. Mijn laatste boek is trouwens weer iets heel anders, en gaat over *food-trucks* in New York. Die trucks worden hier steeds talrijker en zijn culinair zeer gevarieerd. Het is ook een fantastisch onderwerp omdat *streetfood* voor een stuk de geschiedenis van deze stad en haar immigranten weerspiegelt."

Je hebt uiteindelijk veel te danken aan New York ?

"Eigenlijk ben ik een verschrikkelijke gelukzak. Ik leid een leven waarin ik voornamelijk dingen doe die ik graag doe. Soms ga ik gewoon op verkenning naar plaatsen of evenementen waar misschien iets in zit. Stelt het niks voor, dan kan ik het mij veroorloven om er ook niks mee te doen. Ik heb de vrijheid en de luxe om dan te zeggen: eigenlijk was dit toch niet inspirerend. Tom en ik functioneren bovendien als een team: hij is mijn redacteur en we berekenen nooit wie wat verdient, het hoeft niet allemaal juist te kloppen. We hebben wel veel dingen opgegeven natuurlijk, heel onze sociale zekerheid in België om te beginnen. Maar wat ik daarvoor in ruil heb gekregen is veel interessanter: op de eerste rij kunnen zitten om een sterk evoluerende stad mee te maken. Overigens heb ik recentelijk eindelijk een *green card* gekregen, een permanente verblijfsvergunning die me de mogelijkheid biedt om hier te werken. Amerika organiseert elk jaar een *green card lottery*, en al zeven keer had ik meegedaan. Vorig jaar heb ik dan eindelijk gewonnen, en daardoor kan ik hier nu alles doen waar ik zin in heb. Van *garçon* spelen in het Waldorf hier tot een eigen droogkuis beginnen (*lacht*). Daardoor valt voor een deel ook de financiële druk weg."

Kun je van je columns dan niet leven?

"Wel, ik geef ook voordrachten, verkoop boeken. En we zijn altijd met zijn tweeën. We hebben er ook steeds voor gekozen om in goedkopere, marginale buurten te wonen. Manhattan en Brooklyn zijn gewoonweg onbetaalbaar. Als je voor goedkope en dus soms gevaarlijke buurten kiest, maak je natuurlijk wat mee, daar kan ik over meepraten. Twintig jaar geleden hebben we in Staten Island een kraakpand gekocht, een complete ruïne waar heroinejunkies alles

hadden afgebroken en verkocht. We hebben dat opgeknappt en bewoonbaar gemaakt en er 17 jaar gewoond. Maar ik ben ook geen gehersenspoelde consument. Ons huis staat vol met gevonden voorwerpen. De helft van onze boeken komt van de straat want New Yorkers verhuizen vaak en zetten dan veel spullen bij het huisvuil."

Heb jij als correspondent last van de crisis in de journalistiek?

(*Lange stilte*) "Een beetje wel, maar ik ben niet wanhopig columns aan het aanbieden. Er verschijnt altijd wel hier en daar een reportage van me en sinds ik de *green card* heb, ben ik er gerust in: voor het eerst in 32 jaar kan ik rustig nadenken over mijn toekomst. De tijden zijn natuurlijk wel veranderd. In de jaren tachtig deden we soms research voor de toenmalige BRT en toen stuurden ze ploegen van minstens drie man en soms was daar ook nog een producer bij. Tegenwoordig bestaat die ploeg vaak maar uit één persoon. Je merkt de crisis ook hier ter plaatse: voor freelancers en zeker voor fotografen zijn het moeilijke tijden. Wij zijn al blij als we op het einde van de maand onze rekeningen kunnen betalen en wat kunnen sparen om op reis te gaan. Ik leef over het algemeen nogal sober. Ik rook en drink niet en ga bijna nooit op restaurant, maar als ik reis, logeer ik niet in het goedkoopste van het goedkoopste. Dan wil ik in een proper hotel zitten."

Jij hoeft je als vrouw ook geen zorgen te maken over de combinatie werk en gezin?

"Nee, *I don't have kids, just a dog*, en dat is een zeer bewuste keuze. Het schijnt dat ik in het eerste studiejaar al verkondigde dat ik geen kinderen wilde. Dat heeft natuurlijk alles te maken met mijn thuis vroeger. Ik heb er ook helemaal geen spijt van dat ik kinderloos ben en ben er mij van bewust dat ik daardoor veel meer heb kunnen

doen. *It is what it is*. Mijn zusje is in een pleeggezin opgenomen toen ze 3 of 4 weken oud was en ze is daar gebleven tot ze *uitgetrouwd* is. Voor haar waren kinderen *not an issue* - zij heeft er wel - ik bedoel maar."

Je hebt al vaker gezegd dat je nu een New Yorker bent, wat bedoel je daarmee?

"Ik ben een New Yorker geworden - en in België ben ik nu meer een toerist dan hier - maar ik ben geen Amerikaan. België wordt voor mij wel elk jaar exotischer en gekker. Als je met tussenpozen België bezoekt vallen absurditeiten meer op natuurlijk. Die Vlaamse kwestie alleen al. En Frank Deboosere die na een ontevreden mail van een kijker plots begint met de laagste temperatuur in Vlaanderen en niet meer met de laagste landelijke temperatuur, omdat die meestal in Wallonië voorkomt... Weerberichten met een communautaire inslag! Zouden er nog landen zijn die zoiets bedenken?"

Heb je nooit heimwee?

"Nee. Het enige dat heel moeilijk is geweest, was dat ik niet *efkes* op mijn fiets heb kunnen springen om te gaan kijken hoe het met mijn ouders ging toen ze ziek waren de laatste jaren van hun leven. Dat vond ik echt verschrikkelijk. Maar spijt dat ik naar New York ben verhuisd heb ik niet. Ik zou het direct opnieuw doen."

Voor freelancers en zeker voor persfotografen in de VS zijn het moeilijke tijden.'

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK PUBLICEERT NIEUWE RICHTLIJN DIGITALE REDACTIE-ARCHIEVEN VERZOENEN MET RECHTEN OP PRIVACY EN VERGETELHEID

Steeds meer worden redacties geconfronteerd met vragen van particulieren om inhoud uit hun digitale archieven te verwijderen of aan te passen. Dat heeft de Raad van de Journalistiek ertoe aangezet een richtlijn hierover goed te keuren.

Het uitgangspunt van die richtlijn is het recht op informatie. Daarvan afgeleid is het grote maatschappelijk belang van zo volledig mogelijke archieven, die getrouw weergeven wat werd gepubliceerd. Die belangen, aldus de Raad voor de Journalistiek, wegen in beginsel zwaarder door dan het belang dat personen kunnen hebben bij het verwijderen,

ontoegankelijk maken of aanvullen van gearcheverde artikelen, beelden of uitzendingen.

Bij vragen hieromtrent moet de redactie daarom een journalistiek-ethische afweging maken: tussen het maatschappelijk belang van het archief en het recht op informatie enerzijds, en de rechten van betrokkene, zoals zijn recht op privacy en menselijke waardigheid en het recht op vergetelheid anderzijds.

De nieuwe Richtlijn zal worden toegevoegd aan de journalistieke Code, als bijlage bij artikel 22.

Richtlijn over digitale archieven en het hergebruik van archiefinformatie

Bijlage bij artikel 22 van de Code

Internet met de eraan gekoppelde zoekmachines heeft de toegankelijkheid van digitale archieven sterk vergroot. Het maatschappelijk belang van zo volledig mogelijke archieven, die getrouw weergeven wat werd gepubliceerd, en het recht op informatie wegen in beginsel zwaarder door dan het belang dat personen kunnen hebben bij het verwijderen, anonimiseren, niet meer toegankelijk maken of aanvullen van gearcheverde artikelen, beelden of uitzendingen. Bij vragen hieromtrent maakt de redactie daarom een journalistiek-ethische afweging tussen het maatschappelijk belang van het archief en het recht op informatie enerzijds, en de rechten van de betrokkene, zoals zijn recht op privacy en menselijke waardigheid en recht op vergetelheid anderzijds.

Uitgevers verduidelijken 'fair use charter'

'OVERNAME NIEUWSBERICHTEN ENKEL MITS BRONVERMELDING EN TOEVOEGING EXTRA NIEUWSWAARDE'

De Vlaamse krantenuitgevers, verenigd in VNM (Vlaamse Nieuwsmedia), hebben meer duidelijkheid gegeven over hoe ze willen omgaan met de wederzijdse overname van nieuwsberichten. En over hoe ze willen dat andere nieuwsaanbieders – zoals persagentschappen, omroepen, nieuwssites en bloggers – hun nieuwsaanbod bejegenen.

Eerder dit jaar stelde VNM zijn charter voor een *fair use* van elkaars nieuwsberichten voor (zie *DJ van maart*). De Persgroep, Corelio, Concentra, Mediafin en ook Roularta wilden daarmee het klassieke plagiaatverbod verankeren in een *gentleman's agreement*. Eind mei organiseerde VNM een workshop om het charter toe te lichten. Daarop waren ook vertegenwoordigers van persagentschappen, audiovisuele media, nieuwssites en blogs uitgenodigd. Nieuwsberichten kunnen vanzelfsprekend vrij worden overgenomen wanneer daar een licentie voor is, zoals dat bijvoorbeeld voor Belga-berichten geldt. Daarbuiten, aldus het charter, kan een nieuwsbericht van een ander medium enkel worden overgenomen mits vermelding van de oorspronkelijke bron, maar ook de toevoeging van substantiële nieuwswaarde. Dat veronderstelt een eigen creatieve inbreng, waardoor de globale indruk van het nieuwe artikel verschilt van het oorspronkelijke.

Op die manier wil VNM tegengaan dat nieuwsmedia door een kleine toevoeging, inkorting of vertaling alsnog te veel profiteren van de redactionele investering van een concurrent, ook al vermelden ze dan nog correct de bron.

(PD)

Beslissing over de klacht van de heer P. tegen TV Oost

Met een brief van 7 december 2012 dient advocaat Jan De Winter namens zijn cliënt, de heer P., klacht in tegen *TV Oost*. Aanleiding is een item in het nieuws van *TV Oost* van 14 november 2012 over het feit dat klager was voorgegaan in een misviering in Denderleeuw. Namens *TV Oost* heeft advocaat Dirk Van Empten op de klacht geantwoord (...).

DE FEITEN

Klager heeft zich in 2002 voor het hof van beroep in Gent moeten verantwoorden wegens de aanranding van de eerbaarheid in 1994 van een minderjarige en hij verkreeg er, nadat hij de feiten had erkend, de opschorting. In 2007 werd hij aangesteld als onderpastoor in Heldergerm. In 2010, nadat zijn verleden in de openbaarheid was gekomen, verliet hij die parochie. In november 2012 ging hij voor in een misviering in Denderleeuw om er de plaatselijke pastoor te vervangen, wat tot negatieve reacties van parochianen heeft geleid. Hierover werd in de nieuwsuitzending van *TV Oost* van 14 november 2012 verslag uitgebracht.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager is van mening dat *TV Oost* op foutieve wijze over hem heeft bericht. Hij neemt het niet dat hij een pedofiele priester is genoemd en dat er gezegd is dat hij veroordeeld is, terwijl het hof van beroep hem, nadat hij de feiten had bekend, de gunst van de opschorting heeft verleend. Hij vraagt zich ook af in hoeverre de berichtgeving nieuwswaarde heeft. Volgens hem heeft *TV Oost* onvoldoende zijn recht op privéleven en menselijke waardigheid afgewogen tegenover het maatschappelijke belang van de informatie. Door nu opnieuw te verwijzen naar feiten die zich in de jaren '90 hebben voorgedaan, wordt de reclassering van klager gehypothekerd. Voorts heeft hij bedenkingen bij het gebruik van de techniek van straatinterviews in het nieuwsitem, waarbij aan voorbijgangers een reactie is gevraagd op het optreden van klager.

TV Oost zegt dat de berichtgeving relevant was, omdat klager nog maar pas enkele jaren voordien, in 2010, de parochie van Heldergerm had moeten verlaten nadat daar zijn verleden aan het licht was gekomen. De commotie onder de parochianen in Denderleeuw was de aanleiding om opnieuw over hem te berichten. Daarom was het ook nodig om te verwijzen naar de feiten uit het verleden van klager. Dat klager werd geïdentificeerd, is vanuit het maatschappelijke belang verantwoord omdat het om zwaarwichtige feiten ging. Het feit dat het hof van beroep klager niet enkel opschorting van de uitspraak verleende, maar hem ook voor een periode

van vijf jaar uit zijn rechten heeft ontzegd, komt neer op een veroordeling, zodat het ook verantwoord was die term te gebruiken. *TV Oost* wijst er ook op dat in het item de plaatselijke deken aan het woord is gekomen, die het voor klager opnam en die tegenover de reacties werd geplaatst die de redactie via straatinterviews had verkregen. De reportage was dan ook evenwichtig.

BESLISSING

Gelet op de reacties die het optreden van klager had teweeg gebracht, is de Raad voor de Journalistiek van mening dat het zeker relevant was om hierover te berichten.

De Raad heeft wel bedenkingen bij de wijze waarop *TV Oost* verslag heeft uitgebracht.

De Raad stelt vooreerst vast dat er feitelijk onjuist is bericht over het verleden van klager, die niet veroordeeld werd door het hof van beroep maar de opschorting had verkregen. De ontzetting uit de rechten die hiermee gepaard ging, is niet gelijk te stellen met een veroordeling, zodat het dan ook onjuist was om dit zo voor te stellen.

Daarnaast is de Raad van mening dat, gelet op het tijdsverloop tussen de feiten die zich in de jaren '90 hadden afgespeeld en de uitspraak van het hof van beroep in 2002 enerzijds, en de berichtgeving anderzijds, het niet meer verantwoord was om klager met zijn volledige naam te identificeren. De Raad verwijst in dat verband naar artikel 2.1 van de Richtlijn over identificatie in een gerechtelijke context, die als bijlage bij artikel 23 van de journalistieke code is toegevoegd: 'De herintegratie in de maatschappij van een veroordeelde, zijn reclassering, of het lange tijdsverloop na de veroordeling zijn elementen waarmee de journalist rekening houdt om terughoudend te zijn met identiteitsgegevens.' Nu klager niet veroordeeld werd, maar de opschorting had verkregen, is deze richtlijn zeker van toepassing.

De Raad voor de Journalistiek vraagt zich ten slotte af of de manier waarop straatinterviews in de reportage werden verwerkt wel voldoende evenwichtig was, gelet op de gevoelige aard van het onderwerp.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is gegrond.

Brussel, 20 juni 2013

Een gelijklopende uitspraak heeft de Raad voor de Journalistiek gedaan over een klacht van dezelfde heer P. tegen *Het Nieuwsblad*.

Foto Christophe Licoppe /PhotoNews - de afgebeelde persoon is niet de heer P.

IFJ-Congres in Dublin eindigt in mineur

PHILIPPE LERUTH NET GEEN IFJ-VOORZITTER

Monica Moritz

Er hangt een donkere wolk boven de Internationale Federatie van Journalisten (IFJ) sinds het 28ste wereldcongres in Dublin. De Brit Jim Boumelha werd maar nipt herverkozen als voorzitter. Zijn Belgische uitdager, Philippe Leruth, had vooral gewezen op de nood aan meer transparantie bij de IFJ.

Boumelha, die sinds 2007 IFJ-voorzitter is, kreeg 191 stemmen, slechts 13 meer dan Leruth. Maar bij de telling bleek dat er vijf stemmen meer waren uitgebracht dan geregistreerd, waardoor het eigenlijke verschil mogelijk maar acht stemmen beliep. Wat er fout ging, is niet duidelijk geworden. Gaat het om een spijtige administratieve vergissing? Bracht een delegatie frauduleus te veel stemmen uit? De uitkomst zint nationaal secretaris van de VVJ/AVBB Pol Deltour alleszins niet: "Het gaat uiteindelijk niet alleen om die vijf stemmen, misschien zijn er wel veel meer fouten gemaakt en hebben die mekaar gecompenseerd." Maar bovenal, zegt Deltour, is dit natuurlijk een principiële kwestie. "Nu zitten

we voor drie jaar met een enigszins besmette voorzitter, verkozen na een onregelmatige verkiezing." Ondanks het geharrewar zag de Britse journalistenbond NUJ een nieuwe stemming niet zitten. Daarop volgde een stemming over het al dan niet opnieuw stemmen. Een meerderheid verwierp het voorstel van een herverkiezing. Hierna verlieten de journalistendelegaties van Duitsland en Canada het congres. "Een onregelmatige verkiezing niet overdoen strookt niet met onze democratische principes", aldus Michael Klehm van de Duitse DJV.

A4-tjes

Ook de Scandinavische journalistenbonden en Nederland toonden zich verontwaardigd. "Deze verkiezing is een echt schandaal", zei Mogens Blicher Bjerregard, de Deense afgevaardigde en tevens voorzitter van de Europese deelfederatie EFJ. "De verkozen voorzitter zelf had de stap moeten zetten om zijn verkiezing van elke smet te zuiveren."

De Nederlandse afgevaardigde, NVJ-bestuurslid Mark Fuller, laakt het amateuristische karakter van de IFJ-verkiezingen,

die nog steeds via rommelige A-viertjes gebeuren. "In een digitaal tijdperk is dit echt niet van deze tijd. Nu weten we niet eens wat er met die 5 stemmen is verkeerd gegaan."

En ook Martine Simonis, nationaal secretaris van de AJP (Franstalige zustervereniging van de VVJ), kon niet leven met de situatie. Zij maakte deel uit van het presidium dat het congres coördineerde, maar nam daaruit ontslag. "In een organisatie als de IFJ moet een verkiezingsprocedure vlekkeloos verlopen. Onze geloofwaardigheid staat hier op het spel." Een standpunt dat door Philippe Leruth, de nipte verliezer van de voorzittersverkiezing, wordt gedeeld. "Het kleine stemmenverschil duidt sowieso op onvrede met het beleid van Jim Boumelha. Hij had er dan ook beter aan gedaan om de zaak zuiver te spelen en zelf aan te dringen op een nieuwe stemming."

Bananenrepubliek

Jim Boumelha zelf ziet geen graten in de bedenkelijke wijze waarop hij, hakken over de sloot, de voorzittersverkiezing won. "Als de verkiezingscommissie overtuigd was geweest van fraude, zou ze wel een nieuwe stemming hebben aanbevolen, en dan zou ik dat ook aanvaard hebben." Boumelha stoort zich enorm aan het vertrek van sommige delegaties op het congres. "Het is niet omdat je een stemming verliest dat je zomaar een democratische organisatie verlaat. Zo iets gebeurt alleen in een bananenrepubliek."

De IFJ zal de komende tijd wel werk maken van een verbetering van haar verkiezingsprocedures. Iets waar de Belgische AVBB sterk op aandrong. Pol Deltour: "We moeten lessen trekken hieruit. Een elektronische stemming kan een oplossing zijn, zij het natuurlijk met alle waarborgen voor het geheime karakter ervan."

(foto Monica Moritz)

Onder embargo

De dagbladuitgevers hebben een werkgroep opgericht die het aanvullende **journalistenpensioen** 'tegen het licht moet houden'. Dat voorspelt weinig goeds: het is er de uitgevers wellicht niet om te doen dat pensioensupplement te verhogen.

Parallel met de **Mediacademie** voor de geschreven pers, wordt nu ook een opleidingscentrum voor het personeel van omroepen en productiehuisen ingericht. De organisatie is in handen van Mediarte, de financiering gebeurt - ten belope van 750.000 euro - door minister van Media Ingrid Lieten.

Mediarte organiseert nu een enquête om precies zicht te krijgen op de opleidingsbehoeften van werknemers in de AV sector. Ook journalisten van de omroepen en productiehuisen worden verzocht hieraan mee te doen. Daartoe ontvangen ze via de VVJ een mail.

Vlaamse journalisten die overigens meer heil zien in een Franstalige opleiding, kunnen daarvoor altijd terecht bij **AJPro**, het opleidingscentrum van onze Franstalige zusterorganisatie AJP. Surfen naar www.ajpro.be. VVJ-leden kunnen er terecht aan dezelfde voordelige voorwaarden als AJP-leden.

De lancering van AJPro ging gepaard met het opdoeken van het Franstalige *Institut de Journalisme*. Het Nederlandstalige **Instituut voor de Journalistiek** daarentegen blijft, binnen het logistieke kader van Syntra, avondcursussen in journalistiek aanbieden.

Journalisten die moeite hebben om federale bestuursdocumenten te pakken te krijgen via de wet op de **openbaarheid van bestuur**, hebben opnieuw een beroepsmogelijkheid. Zopas legden de leden van de vernieuwde Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten de eed af bij minister van Binnenlandse Zaken Joelle Milquet.

Sportjournalist **Jaak Beuckelaers** is op 76-jarige leeftijd overleden. Algemeen werd hij erkend als een grote autoriteit in de sportjournalistiek. Gedurende een tiental jaar was Beuckelaers chef Sport bij *De Standaard* en *Het Nieuwsblad*.

En ook **Paul Prikken** wisselde, 67 jaar oud, het tijdelijke voor het eeuwige. Hij werkte voor *Het Laatste Nieuws*, *Knack* en *Humo*. Als columnist en kenner van het Limburgse dialect werkte hij ook voor diverse Limburgse media.

Marijke Vandebuerie vertrekt na elf jaar als directeur van de vzw Brussel Deze Week. Ze wordt zakelijk leider van het VAF (Vlaams Audiovisueel Fonds). Op 1 oktober neemt hoofdredactrice **Anne Brumagne** de dagelijkse leiding van de vzw Brussel Deze Week over.

De Vlaams-Brusselse media staan voor grote uitdagingen. Tegen het einde van dit jaar moet een groot **lokaal mediaplatform** worden opgericht, waarin naast weekkrant *Brussel Deze Week* en cultuurbijlage *Agenda*, ook de nieuwssite brusselnieuws.be,

tvbrussel en radiostation FM Brussel zijn verenigd.

Het **Mediaplatform van VVJ en vakbonden** in de mediasector heeft een handig FAQ-document over auteursrechten gepubliceerd op <http://mediaplatform.wordpress.com>. Daarmee proberen ze tegemoet te komen aan de vele vragen hierover, niet enkel bij journalisten maar tevens bij talloze andere mediawerkers.

Vertegenwoordigers van justitie en (federale) politie hebben de VVJ, de Raad voor de Journalistiek en hun Franstalige tegenhangers uitgenodigd voor een gedachtenwisseling over het strafonderzoek en de vrijheid van informatie hierover. De aanleiding was de aanzienlijke aanwezigheid van journalisten bij de reeks huiszoekingen bij **Sharia4Belgium** in april.

Magistraten en politiemensen dringen aan op meer terughoudendheid vanwege de media, zowel om veiligheidsredenen als om het strafonderzoek niet te hypotheceren. Mogelijk komt er nog een gemeenschappelijke studiedag over het thema.

De Morgen heeft beslist zijn jaarlijkse powerlist van de Vlaamse media niet te publiceren, voorbijgestreefd als ze is door de oprichting van Het Mediahuis (zie pagina's 4 en 5 van dit blad). Maar de uitslag van de niet openbaarde lijst mag niet verbazen: op nummer 1 staat, met de gebruikelijke lengten voorsprong op alle achtervolgers, **Christian Van Thillo**.

In memoriam

FOTOSYNDIC Robert VANDEN BRUGGE legt fotoestel definitief neer

Persfotograaf Robert Vanden Brugge is niet meer. Hij verloor een zware en moedige strijd tegen kanker. Robert was tot aan zijn pensioen persfotograaf bij Belga, en zette zich ook daarna nog tomeloos in voor de collectieve belangen van fotojournalisten en cameramen.

Verscheidene jaren stond hij mee aan de leiding van de BFFP (Belgische Foto- en Film Pers). Langs die weg engageerde hij zich ook stevig in de algemene journalistenbond AVBB. Vanden Brugge was tevens een gedreven syndicus. In het bijzonder de verhoudingen met overheden en sportorganisatoren leidde hij systematisch mee in goede banen.

Ook achter de schermen van diverse wedstrijden voor fotojournalisten was hij actief. De Sabamprijs voor beste humorfoto richtte hij mee op. Die zin voor humor - een beetje lichtvoetigheid temidden het almaar zwaarmoedige nieuws - tekende hem ten voeten uit. We zullen zijn typische grappen, elke maandagochtend weer op ons secretariaat, toch wat missen. **(PD)**

Als journalist kan je levens redden

Vernieuwde aanbevelingen voor de berichtgeving over zelfdoding

Het Vlaamse suïcidecijfer ligt anderhalve keer hoger dan het Europese gemiddelde en vraagt om actie. Ook de media dragen hierin een verantwoordelijkheid. Berichten of reportages kunnen suïcide uitlokken, maar goed opgestelde berichten beschermen juist tegen zelfdoding. Een degelijke verslaggeving is dan ook van levensbelang.

Daarom verspreidt Werkgroep Verder **aanbevelingen voor de media**, die samen met de Vlaamse Vereniging van Journalisten en de Raad voor de Journalistiek zijn opgesteld. De eerste richtlijnen dateren van 2007. Dit jaar werden zij geüpdatet op basis van nieuwe, wetenschappelijke inzichten en rekening houdend met de ervaringen van journalisten met de vorige editie.

Diverse studies bevestigen de relatie tussen berichtgeving en suïcidaal gedrag. Het verband is zowel positief als negatief. Media kunnen zelfdoding uitlokken door in hun berichten de suïcide uitvoerig te beschrijven of als een model op te voeren. Het suïcidaal gedrag wordt dan letterlijk gekopieerd. Ook het omschrijven van zelfdoding als normaal of onvermijdelijk houdt risico in. Berichten werken evenwel beschermend indien voldoende aandacht gaat naar alternatieven. Ze illustreren dan hoe anderen het hoofd bieden aan problemen of moeilijke omstandigheden.

De drie pijlers van een goede berichtgeving over zelfdoding zijn:

- Geef juiste informatie
- Geef hoop
- Beperk bereik en hoeveelheid van de berichtgeving

Deze richtlijnen zijn ook opgenomen in de Deontologische Code voor journalisten.

Lees meer op www.mediarichtlijnen.be.

ALS JOURNALIST KAN JE

L E V E N S

REDDEN!

Mediarichtlijnen inzake zelfdoding.

Omdat elke zelfdoding er één teveel is. Media kan preventief werken via berichtgeving. Berichten of reportages beschermen mensen tegen zelfdoding, maar vaker lokken ze die uit. Een goede berichtgeving is van levensbelang!

WERKGROEP
VERDER...

Elk jaar reikt Werkgroep Verder een **media-onderscheiding** uit aan een journalist of scenarioschrijver die op een goede manier verslag uitbracht over zelfdoding. De prijs wordt toegekend door een jury, die bestaat uit nabestaanden, journalisten/mediapersonen en suïcidologen. De uitreiking van de media-onderscheiding is een vast onderdeel van de Dag Van De Nabestaanden, die telkens eind november doorgaat.

Daarnaast geeft Werkgroep Verder **advies en opleiding** aan journalisten en andere mediaprofessionals met vragen over correcte berichtgeving. Samen wordt overlegd hoe de richtlijnen het best worden toegepast op het ontwerp dat voorligt. Tegelijk fungeert Werkgroep Verder als media-watch. Medewerkers filteren berichtgeving die niet conform de richtlijnen verloopt en bespreken dit met de betrokken redactie.

Wie meer wil weten over de mediarichtlijnen kan terecht op de nieuwe site **www.mediarichtlijnen.be**. De site verduidelijkt de aanbevelingen, geeft good practices, bevat info over het suïcidaal proces, rapporteert over de wetenschappelijke evidentie voor het gebruik van richtlijnen en beschrijft hoe zij werden opgesteld.

Werkgroep Verder – Nabestaanden na zelfdoding is het Vlaams kenniscentrum en samenwerkingsplatform inzake postventie, en werkt in opdracht van de Vlaamse overheid.

Wilt u een reportage, artikel of programma maken over zelfdoding? Werkgroep Verder is de contactpersoon voor advies en opleiding. Contacteer ons op info@werkgroepverder.be of via 0472/188.445 en 02/361.21.28, p/a CGG PassAnt vzw, Beertsestraat 21, 1500 Halle. www.facebook.com/werkgroepverder @WerkgroepVerder

WERKGROEP
VERDER...